

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber sextus Decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

[Basel], 10. Dez. 1477

De privilegijs

[urn:nbn:de:bsz:31-321569](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321569)

A Deinceps. futa g' oprehēdit hec ostō olim em h' p
h. b. tum licebat. vt. s. e. nimis. ij. ad hoc.

Suffragari. g' papa suū puilegiū reuocare moderari
et in totū tollere p' l'z deceat ei' puilegiū esse mansuruz
ij. de re. iur. decet. vbi de hoc. / etiā p' quē nō trāfferat

Alienatōis. intelligos dñium cū sic large loq̄t di/
cendo. cuiuslibz ad

idē. s. de rebz ec. nō
alie. nulli. et. C. de

re. alie. n. alie. l. fanz
cimus. licet interdū
sumatur solum pro

eo tractu quo trāf
fertur dominiuz. C.

de. fun. do. l. i.

Mentōem. ergo
necesse est diure cō

muni in rescripto fi
eri mentōem de quō

dic vt dix. s. e. li. s.

consti. c. i. in glosa.

q' incipit est tra-

Decernētes. ho/
die transgressores

fūt ipō factō excom
municati. p. cle. s. pe

nis cupiētes. i. Rē.

Eligendam. isti
fūt digni ouementi

honore. xvj. q. i. q̄

vere et pure. et an

tales subfint episco

po ibi no. et pnt hē

mite. alias non relis

giosi habere ppiū

. xij. q. iij. s. contra

paulus.

Licentia. ergo
nota q' religiosus

mendicans de licen
tia p' lau sui potest

vitam heremiu cam

eligere.

Propinquo. de
B. ij. s. h. g. c. p. n. l.

Volentes. exēp
ti vel puilegiuz

ti vt non teneantur

in si sub certo iudice

rūdere ratōe delicti

contractus aut rei

si h' sint mira vel fra

in loco non exempto

conueniuntur corā

ne deinceps aliq̄s vel aliq̄

de p'dictis q̄buscunqz sup

h' puilegijs muniti existāt

q̄ ipis tra tenore ostōnis

pntis nullatenus volum⁹

suffragari i aliqua ciuita

te castro villa seu loco q̄

cunqz ad habitanduz do

mos vel loca q̄cunqz s' no

uo recipe seu haētenus re

cepta mutare vel ea vēdi

tōnis pmutatōnis. dona

tōnis aut cuiusuis aliena

tōis titulo quocunqz i ali

os transferre psumāt abf

qz sedis ap. licentia spēali

plēnā et expressam facien

te de p'hibitōne h' mōi mē

tōnem si secus egerint it

ritū decernētes p' h' tñ eis

q̄ vitā duxerint heremiti

cam seu solitariā eligēdā

de maiōz suoz licētia qn

cellas mansiones seu habi

tacula i heremo siue locis

vbi nō fit hoim habitatio

de p'p' quo possint acqui

rere ac mutare nō intelli

gimus interdētū. **I**nno

cen. iij. **De priuilegijs.**

Volentes libertates

quā nō nullis ap. sel

des puilegio exēptionis

cohercent. s. e. quāto. et papa solz taliū puilegia decur/
m. **E**xcedāt. s. e. porro. et. e. patēt. **T**are. s. e. dilecti.

bus. ne puilegiū amittē mereant. xj. q. iij. puilegiuz. s. e.

tuaz. limites em trāsgrediēdi nō sūt. s. de sepul. c. i.

Aut rei. hec vera si traētus sit initus vel maleficiuz

factuz in loco nō exempto et res litigiōsa nō exempta ve

ri. patebit.

Ad hec tria. sus

perius enarrata.

Primū ergo. qz

videre ē aliquibz qz

p' h' exempti equipa

rent non exemptis.

vt indistincte pos

sent coram ordina

rijs conueniri. s. deo

de hoc obicit a sol

uit. et hoc dicere in

tendit q' indistincte

ratōne domicilij sūt

exempti vt iudez do

miciij. nec ptatem

habeat cognoscen

di nec remittendi q

tamen ille est vnus

modus foriendi fo

rum. s. de fo. com.

. c. vi. **T**rem si deli

ctum contractuz. aut

res litigiōsa. sint in

loco exempto gauē

bunt exemptione si

enim anglicus delin

quet bon. nō ne pu

metur per iudicez

bon. fingam⁹ ergo

et equipar emus an

glicum exempto. ut

fiat ille qui alias n

est de iurisdictione

ratione delicti effi

citur de iurisdictione

fic exemptu s q̄ alias

de iurisdictione non

est ratōne delicti de

iurisdictione effi

Idem in contractu

et re.

Exempto. dicit

h' b. q' mōasteria ex

empta ecclesia ami

terū domus monas

terū artia ortus a

tee que sūt iuxta ec

clesiā intelliguntur

exempta. xij. q. i. na

cessaria. et. c. nulla. xvij. q. iij. diffimimus. e. c. id constitui

mus. s. de immu. ec. c. i. et de cenf. c. i.

Instituta. vt. s. de heret. ad abolendā. in fi. s. e. li. s.

pben. c. i. de sta. relig. c. vno in fi. Idem si capellas habe

rent nō exemptas. s. e. ex ore. et. c. cū capell. sic. s. s. s. s. s. s.

cum inter vos. s. de sen. ex. nulli. et. j. e. auctoritate.

Et idipsum. s. qd̄ dictū est de exemptis. **I**llos. nō

exemptos h' puilegiatos tm vt sequitur. **D**e se. p. ad h'

Certo. istud soluit strariū de dec. s. qz h' certus

iudez dat⁹ fuerat a pap̄ ibi mētus qz impator ducēt elis

preterea ibi in modū hēpti et iuris oūis facta fuit inter
p̄tatio h̄m modū gr̄e et p̄uilegij. q̄d etiā apparet ex titu
lo et ex l̄ra q̄ sequit̄ ap̄ p̄uilegio intelligas sane s̄m des
a In eos aut̄ istud q̄d sequitur in terminatōem dec̄
t̄. e. t. ne aliq̄. ista. s̄. interdictū suspensioz et excōicati
b Quantū ad onē q̄ntum ad alia salua manet iuris i

io. licz ergo istaz
exercere non possint
ordinarij. p̄nt tamē
causas eoz audire.
a iudicare si non pa
reant in possessionē
mittē et similia facē
c Resideat. ad idē
s. e. q̄m. t. c. cū ca/
ram. qz si irent illic
cā visitandi vel cā
solacj. vel vt viatoz
res. illos quo ad ista
non coerēt ordi
narij. ff. de ius. hes
res absens.

d Dependere. cōz
cor. s. e. li. de p̄ben.
cum singula et si. de
p̄ben. ex tirpāde. q̄.
qui vero. nec ob. de
ete. de elec. consti
tus. que loquitur cū
monasteria nō sunt
annexa nec dependē
tia. a talis habebit
voce in vt rursū p̄
lati electōe si est cō
suetudo alias ouen
tus eligeret. xvj. q.
vl. c. vl. s. de elect.
c. p̄mo.

e Quo ad premissa
scz suspensionem. lex
communicatōnez et
interdictū. et intels
ligas hoc q̄n̄ p̄ora/
tus ille tale p̄uilegi
um non h̄z nec ex se
nec ex superiori mos
nasterio quia maius
monasteriū haberet
p̄uilegiuz q̄ mona
chi sui et prioratū
sibi subiectoz a q̄
q̄ excōicari zē. tunc
secus.

f Quādiū morant̄
g post reuocatōem
eoz eps q̄ ad p̄dicta in eos iurisdictōe vt nō poterit.

g Om̄ de diuersis curia romana habet studiū genera
le et eius p̄uilegia. hoc dicit.

h Mūdi. bñ dic̄. qz ap̄licus totius orbis ē dñs. s. d. fo.
ope. c. vl. et. s. in p̄hemio huius libri. cū suis ocoz.

i Quali m̄tem. ij. q. vj. ad romanā. xij. di. in memoriam
et q̄i ideo dixit. qz eccl̄ia iā genitū nāfa gignit p̄ gratiaz
vñ debet dici renatus. iō dixit q̄i. qz mē p̄rie que parit.

k Communem. debet enim lex esse cōmunis. iij. di. erit
autem. et. s. in probemio huius libri.

iurisdictōni subesse cano
mica precipiūt instituta z
idipm̄ decernim⁹ circa il
los q̄bus vt non nisi sub v
no certo iudice teneant̄ d
se conquerentib⁹ r̄ndere
ap̄licop̄uilegio ē ocessum
In eos aut̄ quibus ne mē
dici suspendi vel excōica
ri a quoq̄ valeāt a sede a
postolica est indultum sic
sūt religio si q̄plures in q̄
rum p̄uilegijs continetur
ne quisq̄z ep̄us vel arc̄ps
monasterioz suoz mona
chos p̄ vlla cā vlloue lo
co iterdicē suspendē vl̄ ex
cōicare p̄sumat ndem or
dinarij iurisdictōem suam
quantū ad ista vbiūqz il
li fuerint penit⁹ exercere
nō p̄nt Nisi forsā ip̄i mo
nachi ad monasterioz
suoz p̄oratus ordinarijs
eis dē subiectos. vt vel ge
rant eoz regimē vel cis
tanqz p̄rij locoꝝ ip̄ozum
monachi resideant fuerit
destinati. tūc em̄ et si libe
re possint ad eadem mōa
stera reuocari ac tā illoꝝ
q̄z ip̄oz p̄oratuū mōachi
reputent̄. cū nō sit incōue
niens aliquē sic vtrobiqz

l Videlicet istud possit venire expositiue ad vtrum qz.
q. d. diuini. i. canonici. humani. i. ciuili. s. meli⁹ ē q̄ ve
mat expositiue tm̄ ad verbū humani. i. positui. s. canoni
ci et ciuili. q̄ dic̄ diuini intelligat̄ p̄rie de sacra pagina
m̄ Sedē eandē. nunq̄d intelligem⁹ q̄ h̄ de se. ap̄ dic̄ la
te vt etiā op̄rehēdat loca vicina p̄ duas dietas legales

locum habere monachum
vnum alteri subesse mona
stero vel ab ip̄o noscitur
dependē ratōne tm̄ eozum
dem p̄oratuū dicti ordia
rij sua iurisdictōne in ip̄is
etiā q̄ ad p̄missa q̄ diu mo
rant̄ in illis licite vt p̄nt.

Qm̄ de diuisis De
mundi ptibus multi
confluant ad sedem apo
stolicam quasi m̄tem Nos
ad communem tam ip̄oz
quā alioꝝ omniū commo
dum et p̄fectum paterna
solicitudine intendentes
vt sit eis mora h̄mōi fru
tuosa p̄uidemus q̄ ibidē
decetero regat̄ z vigeat
studium iurisdiuini z hūa
ni canonici videlicet et ci
uili. Vnde volum⁹ et sta
tuimus vt studētes in sco
lis ip̄is penes sedem eādē
talibus p̄uilegijs omnino
libertatibus et immunita
tibus gaudeāt q̄bus gau
dēt studētes in scolis vbi
gñale regit̄ studiū ac reci
piāt integre puentus su
os eccl̄asticos sicut illi.

Alex. tercius.
Abates quos apo
stolica sedes in exhibitōe

ca. ma. l. non vere. et facit quod ibi no. a quod no. moder
ni de magistris. c. vlti. nis distributōibus exceptis

Integre. quotidiana. s. de magistris. c. vl. s. de pre
ben. l. ille em̄ nō danē etiā p̄ntibus q̄ nō interfūt diuinis
s. e. li. de cle. nō reli. c. vno. nec intelligas q̄ de iure oūi
erites in studio p̄cipiant corp⁹ p̄bende saluo q̄d sacra
pagina dicimus h̄z intendit dicē q̄ si ex dispensatōne cō
fuerudine vel statuto ecclesie existens in studio p̄ p̄cipe

Abates. dicit quō intelligat̄ p̄uilegiū quod habēt

put d̄. s. e. li. de p̄
ben. p̄nti. nō credo
h̄ intelligā per sedē
ciuitatē vl̄ locū vbi
est curia cū suis sub
urbijz tm̄ ad b. j. de
sen. ex. si ciuitas. als
sequeret̄ q̄ curia vl̄
studio existēte boñ.
studentes p̄mole vl̄
mutine gauderent.
p̄uilegio q̄d esset
absurdū. s. de cler.
nō reli. tue. proga
tio igit̄ illi⁹ decre
p̄nti. suū sp̄alem ca
sū ostringat. Et pu
to q̄ viterbiuz. stu
dens viterbij remis
ente curia et perma
nente gaudebit p̄ui
legio hoc curia rece
dente cessabit gau
dere. sic et ego stu
dens bono. gaudeo
p̄uilegio studij. et
si cras tolleret̄ bo
no. studiū. vel eius
p̄uilegia gaudeē col
faret. nō ob. p̄dicta
dec. p̄nti. s. sane. qz
sibi odiū h̄ fauoz. et
horū diuersa est rō
j. de re. iur. odium.
cum suis concor. Si
vero aliquis existēs
in curia p̄ impetra
tōne faciēda vl̄ ibi
p̄curator vel aduo
cat⁹ existens i frau
dem scolaz intraret
vt huius constitutō
nis beneficio gau
deret fraus non p̄
derit. s. de renun. c.
ij. cum suis ocoz. si
cut nec vere cā rei
publice abesse d̄z q̄
cā p̄rij comodi i le
gatōne est. ff. ex q̄.

quidā abbates de iplo bñdicēdo et q̄b⁹ possint abbates
oferre tonsurā. **S**ic de abbatibus exp̄mat idem itēss
a **Abbates**. l. 3. go de p̄oribus at̄ps biteris. vel alijs
q̄bus hoc p̄uilegiū ocessum esset. cū eadē sit rō. ista autē
deē. olim int̄ extrauagātes incipiebat. quomā nonnulli
b **Pleno iure**. s. in sp̄ualibus. et t̄palibz. s. e. cū a plāta
re. s. i. eccl̄ijs. a. s. e.

qm̄ p̄ ofessione.
c **Solēnem**. s. quā
faciūt ep̄i solēnter
dicēdo. sit nomē do
mini benedictū. 22.
q̄ p̄uatā benedictō
nem exhibent etiam
p̄elbiteri simplicel
p̄v. di. e. ecce ego
dico.

o **Alibi**. s. extra ec
clesias sibi pleno iu
re subiectas.

e **Exp̄ssio**. q̄ntūcū
q̄ ergo ḡnāliter lo
quat̄ p̄uilegiū nō
poterit nisi id m̄ p̄u
legio sit exp̄ssum 22
si. s. e. li. de here. in
quilitozes.

f **Conualuerint**. ut
ibi conuertantur. et
fiant monachi.

g **Quasi ep̄ales**. s.
dixit quia vere ep̄a
lem h̄re non possēt.
scz vt possēt etiam
re et alia facere que
sūt ep̄alis ordinis si
igit̄ abbas in p̄o
chia sua vel alio lo
co h̄z iurisdictionē
in sp̄itualibus q̄d
alias de iure debet
habere ep̄us etiam
puros laycos nec cō
uersos nec cōuertē
dos poterit clericaē
alias nō. sicut enim
ep̄us laycuz non sūt
iurisdictionis ordi
nare nō potest absq̄
licentia sui ep̄i. s. e. li. de tēpo. or. c.
vi. sic nec iste abbas talem poterit ordinare.

b **Tonsurā**. oferē em̄ p̄ ip̄am clericalis ordo. s. v. et 1.
et q̄li. cū at̄ngat. et hoc intellige s̄m determinatōz illius
de abbate bñdicēdo. et p̄bitero. saluo eo q̄d habes s̄ sup.
ne. pla. c. et p̄nt tales abbates oferre etiā supiores or
dines vsq̄ ad lectozatū inclusiue. l. ix. di. c. i. et in p̄n. c.
i **Indulto**. puta. q̄ h̄nt p̄uilegiū q̄ q̄s. cū at̄ngat.
eunq̄ etiā nō subditos volētes ab eis ordinari clericaē et
ordinaē possint. tenoz ec̄ p̄uilegioz. suabit. s. e. porro.

Autoritate. exempti in locis nō exemptis oratoria v̄
capellas sine diocesanoz. Inia ostruere si p̄nt nec in
exēptis sine Inia pap̄. nec p̄nt exēpti assumē causas ap̄as
suoꝝ liberoꝝ. hoim i se ec̄ si illi sine sui censuales. s̄ dicit.

Oratōria. oratoria debēt esse id q̄d verbus sonat. xliij.
di. c. vi. et pe. et ista publica oratoria sine diocesani licen
tia non constuent in loco non exempto. et de hijs orato
rijs habetur. s. de cens. c. vlti. s. e. c. patentibus priua

benedictōnis sup̄ ip̄m spe
ciali p̄uilegio insigniuit
in eccl̄ijs q̄ ad eos p̄tinent
pleno iure q̄n̄ i eis d̄ma of
ficia celebrāt p̄nt p̄ mis
saz solēnia et vespertias
ac matutinas laudes bene
dictōem solēnez sup̄ ip̄m
elargiri. Alibi aut̄ publi
ce aut per vias ciuitates
castra et villas populis et
plebibus benedictionē fa
cere vel impartiri non va
leant nisi hoc eis exp̄presso
apostolico p̄uilegio sit
concessum. nec eis licitum
sit alijs q̄ monasterioꝝ
suoꝝ conuersis et qui ad
illa conualuerint. et in q̄s
ecclesiasticam et quasi ep̄i
scopalē iurisdictionē ob
tinent primam clericalem
conferre tonsuram nisi eis
id competat ex pleno pre
fate sedis indulto. **I**dez

Autoritate sedis ap
de fratrū nostroz
ofilio statuimus q̄ orato

tim autem orare in domo sua cui libet licet nō erigēdo ibi
altare nec missaz celebrādo / si anglic⁹ in ciuitate boñ.
m **Exēptis**. sic em̄ / vellet eccl̄iam erigē s̄ nō possēt
sine dyoc. licentia. sic nec exemptus h̄ta op̄atōne vt dixi
s. e. i. ad idē. de ofe. di. i. nemo edificz. in aut. de ec. et. s̄
si q̄s voluerit. coll. ix. in aut. vt null⁹ fa. ora. do. coll. v.

ria vel capellas in locis nō
exemptis sine dyocesano
rum locoꝝ ip̄oꝝ licentia
exempti ostruere non p̄su
mant neq̄ in sic cōstruētis
nec tpe interditi casibus
exp̄ssis in iure d̄taxat ex
ceptis celebrēt v̄ faciant
celebrari diuina q̄ si talia
presumpserint ab hijs per
locoꝝ ip̄oꝝ ordina
rios compescantur et si q̄s
p̄pter hoc exemptoꝝ ip̄o
rum conseruatores in eos
sententias p̄ulerint illas
penitus reuocamus.

Inhibemus insuper ne in
locis etiam exemptis hoc
ip̄i exempti facere aude
ant nisi sup̄ hijs licentiam
vel p̄uilegium habeant se
dis ap̄. sp̄ale. **C**ausas q̄
q̄s siue lites ap̄rias suoꝝ
hoim liberoꝝ q̄ videlz t̄m
ad ip̄os hoies p̄tinet idē
exempti suo nomie siue vt
actozes siue vt defēsores
aliquatenus nō assumant

Construētis. tol
le q̄d est. s̄ celebrēt
vel faciāt celebrari
Interditi. hō
die religiosi etiā ex
empti violantes ge
nerale interd̄ctum
quod seruat mē ec
clesia ip̄o iure exēdi
cati sūt p̄ cle. s̄ sen
ex. ex. frequētibus.
p̄ **Exēptis**. s. e.
vt p̄uilegia. et. e. q̄
nō mallis. s. s. s. ex.
permittedimus hodie
dic vt. s̄. de sen. ex. e.
vlti.

Compescantur.
ecce ergo q̄ exem
ptus p̄pter delictū
in loco nō exempto
omissum subest or
dinaris. s. e. c. i.

Reuocamus. con
seruatores enim pri
uilegioꝝ. ad hūc
casum iurisdictionē
suam extendere neq̄
unt cuz se ad hūc ca
sum p̄uilegia nō ex
tendāt. s. e. c. i. nec se
intromittere p̄nt si
de manifestis iniur
rijs. s. e. li. de of. de
le. c. i. et vi.

**Sedis apostoli
ce**. q̄ sicut ep̄us est
dioc. in loco nō exē

pto. vt. s. sic et papa ē dioc. i loco exēpto. puto t̄m q̄ hoc
casu sufficeret licentia legati de latere. ar. s̄. de. s̄. sig. ve
niens. in p̄n. et. s. de elect. si abbatē. et ab s̄ facit q̄d dixi
s. de elec. cupiētes. circa p̄n. in glo. in s̄ casu. in p̄mo.
e **Causas**. q̄. et facit iste. s̄. ad ea que no. inno. et host.

Proprias. palā est illā ap̄riā causam esse cuius dam
num vel emolumentum ad aliquem suo noie p̄tinet. ff. q̄n
ap. fit. l. i. ij. q. vj. biduū. s̄. palam.

Liberoꝝ. in seruis em̄ secus. et in s̄ nulla dubitatio.
p̄ **Pertinet**. dicebāt inno. et host. in p̄di. dec. q̄ si aliq̄s
turbat custozē agri mei vel colonos meos ostra illuz dāē
mibi vt ille interd̄ctum vt i possi. et etiam actio iniuriarū
si in iniuriam meam illud factum sit. ar. ff. de vi et vi ar. l.
vim facit. et. ff. de ac. emp. et ven. l. qui pendente. et. ff.
de po. l. i. s̄. si q̄s tabulas. de furto t̄m eis factō dñs n̄ agit
sibi em̄ subditi impuret q̄ nō bñ custodierūt. nec iniuria
rū si nō sit factū i iniuriā dñi. s̄ p̄pter sp̄dale odii subditi

De pule.

et istud habuerunt p indubitate q dñs in iudicio nomine subditi agere nō potest vt ei satisfieret cū nec istud ei pncipalit̄ inter sit nec sit eius pcurator alioqum eadē rōne ius subditi remittē posset. isti at̄ exēpti forte nē duriorē eām aduersarioz illoz suoz hoim redderēt allumebant in se causam vt actores vel rei qd non licet eis etiam si illi sint eis censuales. i. certum censuz solut̄ tes. quia non ppter id sunt ipozum serui

No. an. Caliqui. priuilegiū pape q quis excomunicati suspēdi vel interdicti non possit nō extēditur ad snias ordinariorū nisi tale priuilegiū sit ocellum regibus reginis vel ipoz. si hñs vel religioso loco vel ordim. b. dicit Et olim deē. ista ep̄ uagans erat et inci piebat. qz p qualitate alias. Cū. b. Cuiuscunq. infra moderabiē istd verbum.

A quocūq. itel ligas nisi a papa v̄ legato de latere. i. b. h. si. veniens. i. h. et b. idem priuilegiū intelligunt hñe hñj q̄ sūt recepti in spā/ les filios romane ecclē. vt ibi. si aut̄ i speciales subiectos tūc sūt exempti. q. e. si papa. g. similiter. d. Cōcessa. tolle q̄ est. q. de fratrum nō stroz. r. redeas supra. illis. a. tolle qd est. j. duntaxat exēptis per que rē.

Filij. est. si. qd habes. s. e. li. de of. delega. c. vl. g. ij. f. Ratione. sic ḡ intelligat. s. e. c. i. g. i. eos. a. sic nulla correctio. vt ille. g. loq̄ tur de priuilegio ocellis religiosi nō p̄ psonā. h. ppter locū vel ordim. vt si ordo p̄dicatoz vel minoz sit in b. priuilegiatus v̄ monasteriū sci. pculi. si aut̄ religiosus aliq̄s ex sue p̄rogatiua p̄sone h̄et b. priuilegiū secus esset.

Apostolice sedis. inferiores prelati quibus p̄ priuilegium conceditur vsus mitre si sunt exempti in provincialibus et ep̄alibus oculijs vt p̄nt mitris aurifrisiatis nō hñtibz lamina aut gēmas. et si nō sūt exempti albis et planis vtentur in alijs locis vtantē vt indulta permittunt. Equissima fuit huius deē. p̄uisio. vt q̄. patebit.

etiā si sint ip̄is dicti hoies censuales cū id nequa q̄ licitū sit eis. **Q**uem. iij.

Ne aliq̄ de indultis a p̄latis ofidētes aliof fidētius in suo iure molestant et ordinariorū iurisdictōnem otep̄nant parit̄ et eludant oēs indulgentias et priuilegia q̄buscūqz singularibus p̄sonis eccl̄asticis vel secularibz cuiuscunqz sint p̄eminentie dignitatis oditōnis a status q̄ interdici a quocunqz vel excōicari nō possint nec terre vel eccl̄ie ipozum eccl̄astico interdico supponi s̄b q̄cūqz forma verborū ocella illis p̄ que regibz et reginis eozūqz filiis necnō et religiosis q̄buscūqz nō p̄sonaz tm̄ sed ordinum priuilegiatoz v̄ loco rū rōne in hoc immunitas h̄mōi ocedit̄ dūtaxat exēptis de fratru nōz ofilio ad ordinariorū snias et p̄cessus edicto p̄petuo p̄hibemus extēdi. **I**dem

Ap̄lice sedis benedictas que nōnullis abbatibz alijsqz p̄latis q̄bus nō opeit̄ ex p̄pria dignitate ocellit̄ in eccl̄iaz sua.

Non competit. quia sunt ip̄i prelati inferiores ep̄i. i. eccl̄iaz suaz. idē puto si alicui inferiori p̄lato personalit̄ ppter ip̄ius p̄sone p̄rogatiuā fuerit priuilegiuz tale ocellum qd interdū otingit. vt. s. de p̄sump. cū in ius uenture. vbi ppter p̄rogatiuā p̄sone ocellus fuit ep̄o ornamentū archiep̄ale. **S**ic tñ. o. cor. s. e. in prim.

Rum gl'am et honore q̄ mitra et alijs pontificalibus vti possint p̄uideat ne idē scādala oriant̄. sic tñ q̄ ip̄i si priuilegiati suoz priuilegiōz nō frustent̄ effectu et ex maiozitate ac decore maiori ornatuum maiozitas appareat dignitatū fratru nōz ofilio p̄nti decreto statuimus vt abbat̄es et alij q̄bus mitre vsus est ab eadem sede concessus exempti quidem in provincialibus oculijs et ep̄alibus sinodis quibz nōnulli eozum interesse tenentur mitris tantummodo aurifrisiatis non tamē aureas vel argenteas lamina a gemmas habentibus vti possint. non exempti vero simplicibus et albis ac planis vtatur. In alijs vero locis exemptis et non exēptis mitris liceat illis vti prout concessa eis ab eadem sede indulta pmittūt

Benedictus octauus. **Q**uoniam p̄sone ecclesiasticę tam religiosę q̄ seculares plura presumat que ip̄is infamiaz pariūt et alijs inferunt lehonem pretextu exemptionis vel

In prima pte demōstrat quid iuris cum quis solo priuilegio se dicit exemptū. In scda ibi si aut̄ quid iuris cum super hoc p̄scriptōem allegat. In tercia ibi q̄ si tales qd iuris cum allegat vtrūqz.

Infamiam. s. r. p. c. vno. puidendū fuit qz erudiles erant negligendo famam suam. r. ij. q. i. nolo. **L**esionem. metas enim priuilegiōrum suo:um seruaē debent. s. e. c. i. in prim. **S**ecuro. ad idem. s. de fi instrum. accepimus vnde si

Dignitatum. e. di. rōnis. hoc vult dicere. veniebat abbas ditillimus in b. priuilegiatus ad eccl̄iam ep̄ale hñs pulchriora ornamenta et mitrā ep̄o ita qd ipse per inspectōem ornatuū videbatur ep̄us. Idē in p̄mici ali ibi em̄ in ornamētis p̄cellerat alios ep̄os qd satis erat i. decens et scandalizabantur ep̄i. p̄uidere ergo equiter voluit ita qd scandalū tolleret et priuilegiū ali qd cōferret. Et nota qd nō est pompofitate vel puendū imo rōne defendēdū qd doctores togati variati et ornati incedāt vt per illa dignitas doctoratus appareat. h̄ sūt scolastici resp̄hendendū q̄ sibi vestes doctoribus solū ogruent̄ res assumunt. **T**enent. forte ppter capellas non exemptis vel ppter p̄m nō exemptum. **S**implicibus. vt nō solū nō habeant lamina vel gēmas s̄ nec aurifrisiatural. **A**lijs. a. p̄uicia/ libus et ep̄alibz si nodis puta cū celebrant in eccl̄ijs suis vel alijs. **P**ermittunt. inspiciedus est igit̄ tenor priuilegiōz et seruandus. j. c. p̄ri. s. e. porro. **Q**uoniam p̄sone.

locus nō est secur⁹ lz pti appellat. s. ut lī. n. of. accedēs
ij. s. de ap. ex parte. i. et j. de sen. ex. venerabilibus. s. et
Bipm. alia lra ē secreto. **P**rudētibus. s. de ofang.
et af. c. i. **C**arentibus. ij. q. v. qz suspecti. vñ bonū
est qz de ipozz ofensu assumant. s. of. def. sup. questionū
Competente. s. de dif. c. i. alias posset appellari ut

ibi. et consideranda
sunt hic que habentur
s. de ap. cū sit.
Moderandū. sic
s. c. li. de ap. legi
tima.

Impedimento.
fic. s. c. li. de elec. qz
fit. et. c. cupientes.
s. quid si. et. c. com
missa. s. i.

Integralit. ne
pcedētia vel ofe qn
cia artent articulum
s. q. ofendiē. ff. quē
ad. tel. api. l. ij. s. di
em. et a capite eden
da est. i. ff. de edē.
l. argentarius. s. i.
et. l. i. s. editōnes. c.
s. edere nō videtur

et approbat. hec opi
nio mno. q. s. qd hic
dz notabat. s. de fis
de m. ottingit. m. fi.
et rep. obaf. opimo
hoit. qui ibi nō. con
tratiū. s. q. pui legi
um erat legendū. et
exhibens solū i illo
c. de q. erat qd. nā
si totus tenor lege/
ret posset lectō daē
litigandi materiam
hic editio qd ē ostra
mentē ipius deē. cō
tingit q. dz. s. bis p
ferri. s. h. s. g. intel
ligentia s. nō statue
huic s. pme rōm nec
ita ex simpliciter lectu
ra orit. litigandi ma
teria sic ex transp
to qd pluribz diebz
et noctibus vidētes
et plegentes aduo
cati litigia indg sus
mūt ut ibi. et lz vē/
qz opio satis habes

at eqtatē. pma magis rōne et illo textu fulciē. et iō s. apz
b. **T**radē. s. qre reus pbare opelliē et edē / probaf.
ppria instā of. se. of. id. s. de pba. c. i. C. de edē. l. q. ac
cusare. dic qz iste pui legiat⁹ siue agat siue exapiat hz p
bare ex eo qz de iure oūi intentio epi ē fūdada et qd dicit
de editōne locū hz in puata vel ppria scriptura q. qz vsu
rus nō est. porro in omuni vel ppria q. quis vsurus ē loz
cum nō hz qd dicit. vt no. in pdi. c. i. de pba. s. de fide in
stru. G. pprius. et. ff. de edē. l. i. s. editōnes. et in cle. de
vsu. ex graui. in glo. vide quod no.

Solummodo. qz nō simul allegat pui legium et pscripz

libertatis quā asserunt se
hēre ordinariorz correctio
nes et ordimatōes subter
fugiētes ac eoz forū siue
iudiciū declinātes. nos v
lentes sup. s. de salubzi re/
medio puidere statuim⁹
vt hij qui se asserunt p pri
uilegia seu indulgentias
aplice sedis exēptos a loz
coruz ordinaris requisiti
hmōi pui legia vel indul
gentias quibus se dicunt
fore munitos ipis ordina
riis in loco cōgruo et secu
ro aut aliquibus prudenti
bus viris omi suspitōe ca
rētib⁹ ad h. p dīctos ordi
narios deputatis ifra ter
minū opetentē p facti qti
tate ipozz ordinariorz vel
delegatoz suoz arbitrio
moderandū iusto impedi
mento cessante oñdere ac
ad legendūz integraliter
exhibē nec nō de articulis
de qbus oerouerha fuerit
transcriptū tradē tenean
tur. **S**i aut ad fundan
dam intentōez suā sup hu
iusmodi libertate solūmō
pscripōem canonicā du
xerint opponendaz eisbez

tōem. s. quo et se. s. tractabit. **C**anonicā. annoz
vt j. sequit. cū titulo qd dic vt. e. e. li. de psc. ip. c. i.

Ordinaris. miz est quō ordinariz agnoscut in causa
sua et tra id. iij. q. iij. c. i. C. ne qd in sua. cā in rubro qm/
gro. fo. ordinaris bñ agnoscut de cā eccie lz non de ppa
qd dic vt no. ij. q. vij. h. quis erga. de cleri. male. c. i. et j.

ordinaris vel delegatis
ab eis viris prudentibus
nō suspectis de pscriptōe
hmōi facere debent fidez

Quod si tales pui legio et
pscripōne asserant se mu
nitos pui legium quidez
ipsum exhibeant ut in pri
mo hmōi cōstitutōis ar
ticulo supius est expssum.

Et si pui legiū exhibi
tum non ad plenū p se suf
ficiat ad exemptionez seu
libertatem huiusmodi cō
probendam. s. tale est sal
tem qz causam pbeat pre
scribendi coram psonis p
dīctis annoz. **P**rescrip
tōnem teneantur probae
pscripōnis qz pbatōe pē
dentes licet ordinariorz in
tentio de iure cōmuni fun
detur tamen qz de pui le
gio qz saltez causam pscri
bendi pbeat faciunt fidem
in libertatis vel exemp tō
nis possessione non violen
ta non clambestina nec cō
cessa precario de qua fidē
coram eisbez fecerint non
turbent. **S**i vero pui
legium p se sufficiēs qñ so
lo pui legio se defendunt

lum prescribendi ne ille qui precario concessit ex liberali
tate sua illiberalitate recipere contra naturam contra
tus. ff. de preca. l. i.

Turbentur. s. si idem si solum pui legium allegarent
vt pbat in se. s. in pñ. u. **C**omuni. vij. q. vij. oēs has
r. **I**n eobem. nota quantus fauor pui legio. **S**ic
debetur. est etenim pui legium ex se fauorabile sed pre
scriptio odiosa. s. de deci. tua. et. c. ex parte. n. dixi. s. hoc
j. de re. iur. odia.

Episcopoz. interdictus est ingressus ecclesie in res
gularibus vel secularibus quibus exemptis q. scientes

s. penis romana. **T**e
ordinarius dicit suā
esse iurisdictōnem et
subditus hoc negat
et bene cognoscut an
sua sit iurisdictio. s.
de sep. sup. litteris.
ff. de iudi. si quis.
ex aliena. s. ad oēm
suspitōnez vitandā
melius videtur id ex
pediri per delegas
tos. ut sequitur. s. s.
fo. cōpe. si quis con
tra. et. ff. de iuris
dict. o. iudi. l. p. r. o.
m. **A**dmōi. canoni/
ca. s. nec potest sub/
ditus obedientiaz p
scribere ostra platiū
qd dic ut. s. de pre/
scrip. cū nō liceat.

Munitos. et sic
allegans hec duo h
mul auditur ut. s. de
psc. auditis. cōtra
e. t. veniens. dic ut
dixi. j. de re. iur. nul
lus pluribus.
o. per se. sine pres
criptōne.

Predictis. s. i. et
ij. s. fi.

Quadragesima.
qz mior n. currit cō/
tra eccle. hz. xvi. q.
ij. quas actōes. s.
de psc. de qtra.

Violentam. sic
possidentes cum pa
ti debeāt penā ergo
nō premiū. j. c. licet
s. e. li. de pben. eū
qui. xvi. q. i. legi.
Precario. sic. s.
de resti. spo. olim. i.
licet enim ista sit iu/
sta causa possidendi
non dat tamen titus

non dat tamen titus

non dat tamen titus

non dat tamen titus

lur p'ca

et ista indulgentia pnt vti epi absqz diocesanor. v' par rochialis p' bitero. Inia absqz tñ prochialis iuris p' iudicio vt ibi dicit. cū isto aut altari viatico poterit eps p'one. vadens ad curiā de mane an campanā dici dicē vel facere dici missam et p'gere vias suas et sic nō impeditur in dieta. qd fieret si h'et necē expectare diē et solitā hōram in oportunitas tem ecclesie.

Transgressione. licet em possint celebrare in loco interdico nō tamen alta voce et interdico admittis et interdico violando. s. e. q' nonnullis.

Et si pignos rationes Re p'alie cōtra. psonas ecclesiasti cas ocedi vel ocessē nō debēt extendi cōtra facientes nisi reuocent infra mēsem singulares sūt excōicati vniuersitates i terdicte dicit. Et sic ostue. et h. i. q' uis. q' uis pignos ones sint iure civili p'hibite tanq' graues legibus et consuetudine naturali equitati quas vulgaris elocutio nommat re p'falias. in quib' alius pro alio p'grauatur. ut tñ. r. c. Elocutio. intelli gas q' runda locor.

et nō o siderandū qualiter vulgus loquat. ff. d. fun. in. et in stru. l. cum delamomis. s. a. nam. s. e. li. de re. ec. n. alie. hoc confultissimo. et. s. de spon. ex litteris.

Pregraua tur. qd esse nō debet. s. de h'is q' fi. a. ma. pte ca. q' iuit. C. de mo. testa. si quis suo. q' de re iur. n. de bet. cum suis ocor. nō ob. q' heres bonoz possessor ouenitur. p' defuncto q' eadē psona censet. Idem in successō re ad p'decessorē. s. de soluc. e. i. C. si cer. pe. l. i. nec ob. de fideiussore qui rōne sue obligatōnis ouenitur tñ ouenitue seruato tenore illius aut. C. de fideiuf. aut. p'ntē. et qd nō. de fideiuf. c. ij. m. i. glo. s' q' rebat h' gar. an o dē nato debitore intelligat o demnat' fideiussor. So. aut o fideiussor o tractus aut iudicij. In o tractu o demnato de bitore nō intelligit o demnatus fideiussor o tract' s' agē dum erit cō eo actōne ex stipulatu. ff. de fideiuf. grece. s. si cum fideiussore. ibi em dicit qd agē cū vtriusq' si em o dem nato debitore o demnare et fideiussor ad qd agerē cū fideiussore. Si vero fideiussor nō interuenit in iudicō sed tñ p'misit reū in iudicio s'isti. o demnato reo absoluit fideiussor. qz iam adimpleuit qd p'misit videlz qz fecit reū iudicio stare. ff. de fideiuf. grece. s. i. si aut iudicatu solui. p' m'isit o demnato reo o demnat' et fideiussor p' osequens. ff. iudicatu sol. l. i. et est idem dicendū si totius cause accep tus ē fideiussor. vt in p'di. s. ff. de fideiuf. grece. s. i. ad fi.

Sic q' rebat ipse et guil. quid si clericus principalis de bitor cuius occasione rep'falie sūt cōcesse captus ē an ha/

celebraē vel audire d'ina. **R**eg. x. m. ge. cō. lugd. **D**e iniurijs et dāno dato.

Et si pignozatio nes quas vulgari elocutio repre falias nommat in quibus alius p' alio p'grauatur tanquā graues legibus et equitati naturali contra rie ciuili sint constitutōne prohibite. vt tamen earū prohibitiō in personis ec clesiasticis tanto amplius timeat quanto in illis spe cialius imbibentur eas cō cedi contra personas pre dictas. seu bona ipsorum aut quantumcunqz gene raliter pretextu cuiusuis consuetudinis (quam pos tius reputam' ab usum) fo

beat h' dec. locū. et dicūt penā isti' dec. locū nō h'ē. tum qz h' idē g'uat p' seipō. tū qz o' tō penalis est et restrin genda ad h' s. e. li. de elec. statutū. et tū ne fil. p' pa. p' e. Legib' 9. C. ne v' p' ma. p' to. totū. et. C. vt nullus ex vica. p' alie. vica. de mo. l. i. est em sancti' nocentē im punitū relinque q' innocētē o demnare. ff. d. pen. absente

re concessas ad illas extē di p'nti decreto districti' imbibentur. Illi autē qui contra fecerint aduersus psonas easdem pignozati ones seu represalias cōce dendo vel extendendo ad eas nisi p'presumptiōne hu iusmodi reuocauerit a cō cessionis vel extēsiōnis tē pore infra menses si perso ne singulares fuerint sen tentiā excommunicatōis incurrant si vero vniuersi tas ecclesiastico subiace at interdico. **I**tem. iij. **D**e penis.

Romana ecclia et i fra. l. 3. aut remen siarepo itram p' uiciā visi tanti eos q' tūc sibi vel sue familie a alijs q's p'pter h'

bū est tñ interdū re p'ire q' lege p' mittē te punit aliq's sine culpa s' nō sine caus sa. q' dic vt. j. de re iur. sine culpa.

Naturali. o cor. igitur hec equitas naturalis rigozi. q' est q' alter alterius odio non grauetur et q' q's non locuple tetur euz alteri' ias ctura. j. d. re iur. nō d. z. et. c. locupletari et q' quis alteri non faciat rē. i. di. i. p' n. s. de maio. et obe dilecti. interdum tñ discrepant. s. e. li. d. re. p' mu. e. vno. euz suis o cor.

Ecclēsiasticis. clericis templarijs hospitalarijs. ouer sis et deo deuotis. xij. q. i. duo. s. d. sen. ex. p' parrochianus. s. e. li. de elec. scis ant.

Specialius. in hibetur tolle quod est. j. p' senti decreto districtus imhibe

mus et redeas. s. eas cōcedimus. rē. solet em plus timeri qd spāliter rē. xij. di. q' q' et. s. de here. si aduersus.

Concedi. p' credito clerici vni' d'ioē. o tra clericos als teri' d'ioē. m. q' sit debitor ostitutus seu p' credito alicu ius layci vni' d'ioē. o' laycos et clericos alterius d'ioē e his qd s'uius est. dicūt tñ doctores. c. i. l. s. xij. q. ij. d'ns nō esse correctū. tunc. s. q' d'ns vel ciuitas re q' h'ca nō vult iusticiā face. ita tamē q' etiā tūc ad clericos nō extendat.

Abusi. qz o tra libertatē ecclēsticā. s. de iur. iur. c. i. l. **E**xtendi. facit d'iam inter ocedi et extendi. qz ciuitas vel supior d'z ocedere. ille cui ocedunt d'z extendē. puta qz ciuitas bonoū. dedit represalias cui suo contra floren tinos quas ille extendit ad clericos.

Districtus. i. districte. vel p'rie. s. q' p' ciuile o' tōez.

Presumptionem. id est concessionem vel imbitum esset extēsiōnem represaliaz.

Mensem. quot dies h'ē debeat mens. dix. s. e. li. de elec. quā sit. Quid si infra mensem istum p'cessum fuit ad actum. qz fuit psona ecclēstica p' alio pignozata nunq' h'ec pena habebit locū infra mensem. dic. v' m. gar. q' i sta tum pristinū reuocandū erit infra mēsem. j. de sen. ex. q' l. cūqz vel v' m. guil. reuocatio re integrā fieri d'z ante q' p' cedaat ad actū alias locū h'z pena. ar. ff. man. si mandasset. ff. ad maced. si tamē. et. l. si fili' 9. s. de h'z p. ex pte decam s' si ante istā o' tōem ocessē erāt vel extēse rep'falie o tra clericos nō h'z loc' p'ea qz o' tō fuit a respic. s. d. o' tō. c. vi.